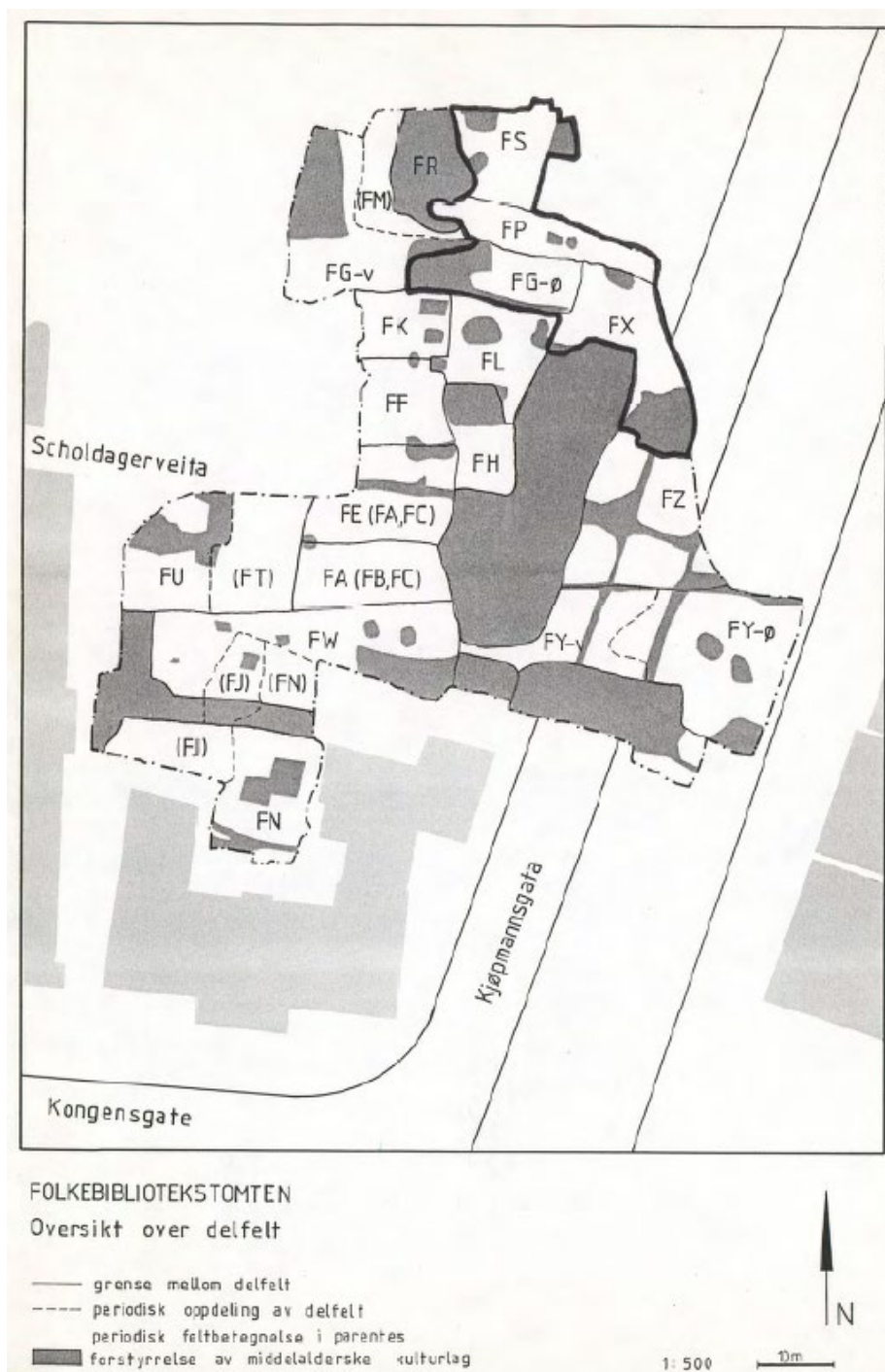

N7341-95315

Byfunn fra felt FP – Folkebibliotekstomten, Kjøpmannsgata 20-26. (TA 1973/1) Gbnr. 401/285, Trondheim kommune, Trøndelag.

Figur 1: Oversikt over delfelt på Folkebibliotekstomten. (Chilton 1987:11).

Sammendrag gjenstander:

Gjenstand	Antall
Bakstehelle	70
Beltespenne	3
Beslag	4
Blokk	1
Bolle	26
Bolt	1
Brodd	3
Bryne	49
Bygningsdel	4
Bygningsstein	29
Bøtte	3
Bøyle	1
Båt	1
Dekorelement	2
Dyreskinn	1
Emne	2
Fat	28
Figur	1
Fingerring	2
Flaske	12
Flis	14
Fottøy	176
Fragment	214
Futteral	1
Garnfløtt	1
Haspe	3
Håndtak	41
Hår	4
Islegg	6
Kakkel	2
Kam	35
Kar	73
Kile	1
Kitt	1
Klesplagg	2
Knapp	3
Kniv	20
Knoll	1
Knute	1
Kopp	1
Krampe	2

Gjenstand	Antall
Krok	1
Krukke	7
Kubbe	1
Kule	1
Kutt	45
Kvernstein	4
Kvist	2
Lampe	3
Leirkar	424
Leirklining	1
Leketøy	2
Lisse	1
Lokk	1
Lås	1
Mugge	4
Musikkinstrument	1
Mørtel	1
Nagle	27
Nøkkel	4
Nål	15
Osteologisk materiale	459
Ovn	1
Panne	10
Perle	4
Pigg	1
Pinne	26
Pipe	5
Pipehode	6
Pipestilk	31
Planke	12
Plate	10
Plugg	28
Potte	1
Pren	1
Produksjonsavfall	117
Propp	1
Prøve	186
Påle	1
Rem	8
Remse	5
Ring	7

Gjenstand	Antall
Runepinne	1
Rør	1
Skaft	3
Skistav	1
Skive	3
Skje	1
Skjell	7
Skål	4
Slagg	51
Snor	2
Snorlebein	1
Spatel	2
Spenne	1
Spiddestokk	3
Spiker	228
Spillebrikke	7
Spinnehjul	14
Spole	1
Stang	7
Staur	4
Stav	27
Stein	10
Stift	1
Stikke	19
stokk	10
Stol	3
Støpeform	2
Stylus	1
Syl	1
Sylær	1
Søkke	5
Tau	2
Tekstil	64
Terning	1
Tråd	8
Tvare	1
Tyngde	84
Tønne	8
Ukjent	268
Vase	1
Vektlodd	2

Gjenstand	Antall
Vev	1
Vevlodd	17

Gjenstand	Antall
Vevskyttel	1
Vindusglass	10

Gjenstand	Antall
Ørering	1

Sammendrag materiale:

Materiale	Antall
Bein	523
Bein/bronse	1
Bein/gevir	4
Bein/gull/kobber	1
Bein/jern	6
Bein/kobber	12
Bein/ukjent	5
Bergart	211
Bergart/kobber	1
Bergart/kobberlegering	2
Bergkrystall	1
Bly	3
Botanisk materiale	13
Botanisk materiale/organisk materiale	2
Bronse	2
Fjær	1
Flint	27
Flint/chert	1
Gevir/bein	73
Gevir/bein/kobber	1
Glass	47
Glimmer	1
Gull	2

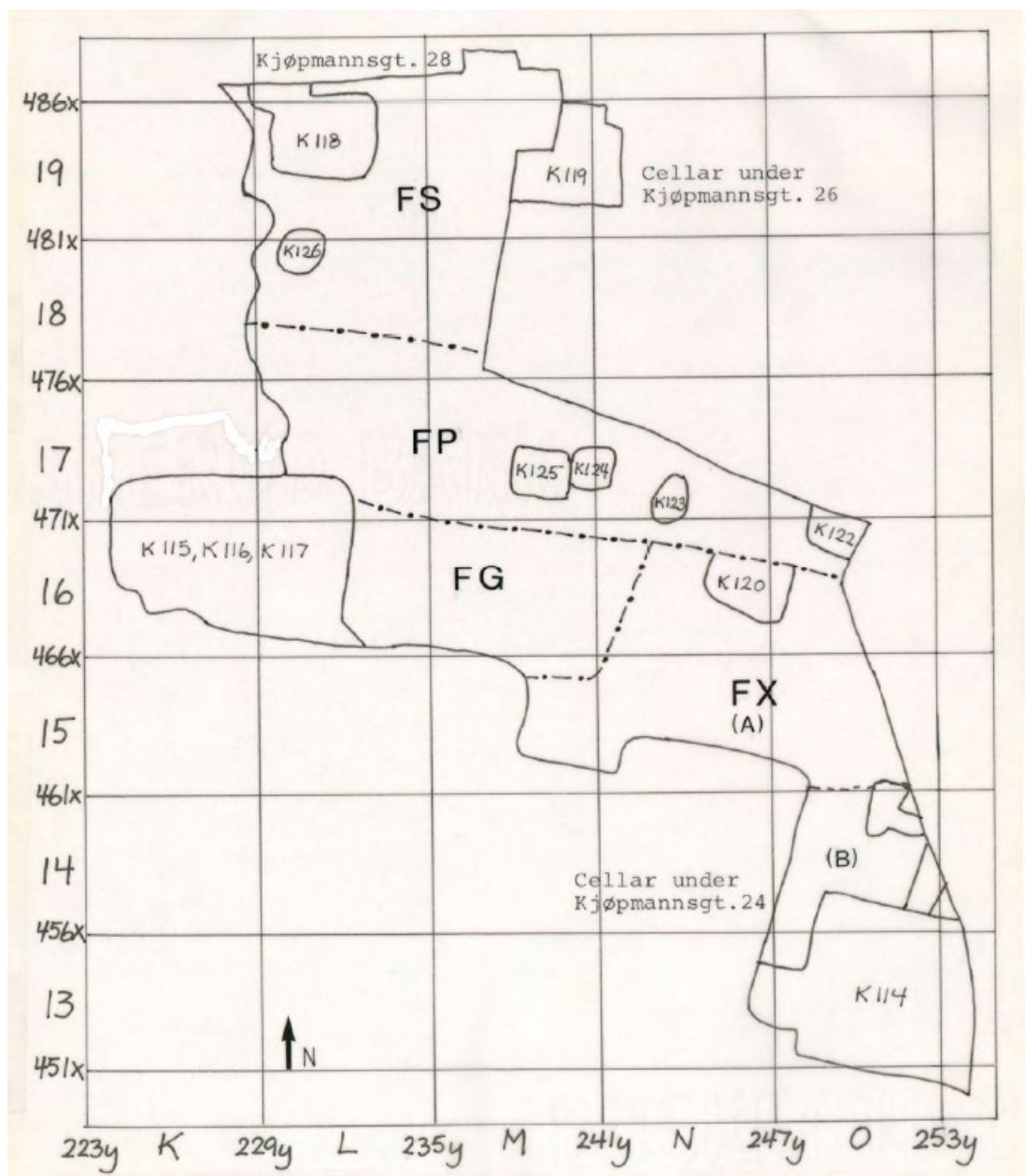
Materiale	Antall
Gull/tekstil	1
Horn	3
Jern	53
Jern/tre	1
Jet	1
Jord	36
Jord/botanisk materiale	1
Jord/organisk materiale	4
Keramikk	569
Kleber	145
Kleber/ukjent	1
Kobber	18
Kobber/tre	1
Kobberlegering	15
Kvarts	2
Kvarts/skifer	1
Lær	374
Lær/ukjent	1
Leire	4
Minerogent materiale	1
Mørtel	1
Nøtteskall	13

Materiale	Antall
Organisk materiale	14
Organisk materiale/bein	1
Organisk materiale/botanisk materiale	1
Rav	1
Sandstein	1
Skifer	5
Skin	1
Skjell	93
Slagg	44
Slagg/tre/jern	1
Tann	2
Tegl	34
Tekstil	73
Tekstil/ull	1
Tre	335
Trekull	1
Ukjent	381
Ukjent/bein	6
Ukjent/fosfat	1
Ukjent/kobberlegering	17
Ukjent/slagg	1
Ukjent/tre	2

Funnomstendigheter:

F. ved arkeologiske undersøkelser på Folkebibliotekstomten, delfelt FP i 1978.

FP utgjør, sammen med felt FX, FG-øst og FS, et avgrenset område i nordøstlig hjørne av Folkebibliotekstomta. I dokumentasjonen er disse feltene omtalt som et sammenhengende område. Bevaringsforholdene i dette området ble vurdert til å være dårligere enn sørvestlig del av Folkebibliotekstomta, dette med unntak av sørvestlig del av FP og sørlig del av FS hvor det ble funnet bl.a. tekstiler. Kulturlagene varierte stort i tykkelse grunnet varierende dybde til steril grunn, varierende mengde som ble fjernet med maskin, samt forstyrrelser i forbindelse med etablering av Kjøpmannsgaten.

Figur 1: Oversikt over nordøstlig del av Folkebibliotekstomten; delfelt FG-øst, FP, FS og FX. (Hentet fra Chilton 1987:14).

I de middelalderiske fasene i området ble det funnet en del øst/vest-gående eiendomsgrenser. I de tidligste fasene var disse markerte med gjerder; blant annet langs passasjen påvist fra fase 3 gikk det en eiendomsgrense som var markert av et lite flettverksgjerde. I de senere fasene var eiendomsgrensene definert gjennom passasjer og mellomrom mellom bygningene. Disse formet omtrent 5m brede teiger som strekte seg øst/vest. Eiendomsgrenser som gikk nord/sør var vanskeligere å definere.

I fase 1 var området preget av stolpehull, grøfter, hull og staurhull samt 2 gjerder. I denne fasen, samt fase 2 ble det også etablert bygninger i sørlig del av området – altså FG-øst og FX. I de to nordligste feltene (deriblant FS) ble det funnet for det meste latriner, gjerder og staurhull, samt et ildsted som trolig har vært utendørs. I fase 3 ble en øst/vest-gående passasje etablert i området, og denne lå på omtrent samme plass gjennom hele middelalderen.

Antall bygninger var flest i fase 6, og var konsentrert i midtre deler av området; FG-øst, FP, sørlig del av FS og nordlig del av FX. Denne bruken av området fortsetter gjennom fase 8. Videre ble det også funnet en stor latrine i FP som målte 2,5m x 5m fra denne perioden. Det ble ikke funnet tydelige spor av bygninger fra middelalder som kan dateres til etter fase 8. Fase 10 utgjør lag som var preget av etter-reformatoriske funn, og lagene over dette var preget av moderne latriner, kjellere og avfallsgrøper.

Stratigrafi og faseinndeling:

Delfeltet ble delt inn i 10 stratigrafiske faser, basert på observerte endringer i konstruksjonsmønstre (Chilton 1987). Den senere stratigrafiske analysen for Folkebibliotekstomten grupperte alle delfeltene i 12 hovedfaser (Christophersen et.al. 1988:48), som i 1994 ble korrelert med absolutte dateringer for de respektive fasene fra 900-tallet til etter 1600 (Christophersen og Nordeide 1994). De absolutte fasedateringene for baseres på dendrokronologi, myntfunn, sko, keramikk og C14-dateringer.

Delfeltfaser felt FP (Chilton 1987)	Hovedfaser (Christophersen et.al. 1986:48)	Datering e.kr. (Christophersen og Nordeide 1994)
10	12	1600-
9	11	1500-tallet
9	10	1325-1500
8	9	1275-1325
8	8	1225-1275
7	7	1175-1225
6	6	1150-1175
5	5	1100-1150
4		
3 II	4	1050-1100
3 I		
2	3	1025-1050
1	2	-1025
1	1	900-tallet

Tabell 1: Faseinndelinger og kronologi, jfr. Chilton 1987, Christophersen et. al 1988:48 og Christophersen og Nordeide 1994

Figur 2: FP fase 6. Latrine K86. Bildet er tatt mot vest. Hentet fra Chilton 1987: 109.

Dateringer:

For felt FP foreligger 1 dendrokronologisk datering:

N-nr.	Datering	Lagnummer
N56441	Ytre årring: 1027 e.Kr.	270

Tabell 2: Dendrokronologisk datering fra felt FP.

Av dokumentasjon fra feltet finnes feltdagbøker, tegninger og foto. I tillegg finnes en rapport fra den stratigrafiske analysen av feltet (Chilton 1987), hvor resultatene fra feltene FP, FX, FG-øst og FS er presentert i sammenheng. Feltleder: Tom Chilton.

Koordinater:

Projeksjon: EU89-UTM; Sone 32, N: 7034416, Ø: 569956.

Funnet av:

Tom Chilton

Funnår:

1978

Litteratur:

Chilton, T. (1987): Stratigrafisk analyse. Delfelt FG-ø, FP, FS og FX. *Fortiden i Trondheim bygrunn: Folkebibliotekstomten. Meddelelser (11)*. Trondheim: Riksantikvaren.

Christophersen, A. et.al. (1988): Utgravning, kronologi og bebyggelsesutvikling. *Fortiden i Trondheim bygrunn: Folkebibliotekstomten. Meddelelser (13, del 1)*. Trondheim: Riksantikvaren.

Christophersen, A. og Nordeide, S.W. (1994): *Kaupangen ved Nidelva: 1000 års byhistorie belyst gjennom de arkeologiske undersøkelsene på folkebibliotekstomta i Trondheim 1973-1985*. Oslo: Riksantikvaren.